Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 14.05.2014 www.osw.waw.pl

Kreml przeprowadza przetasowania kadr

Jadwiga Rogoża

12 maja Władimir Putin dokonał licznych zmian kadrowych i strukturalnych w administracji państwowej. Wiele z nich dotyczyło kwestii regionalnych – powołano Ministerstwo ds. Kaukazu Północnego, wymieniono pełnomocników prezydenta w północnokaukaskim oraz syberyjskim okręgach federalnych (OF). Aleksandr Chłoponin, pełnomocnik w północnokaukaskim OF, pozostanie wicepremierem koordynującym Kaukaz. Na czele Ministerstwa ds. Kaukazu Północnego stanął gubernator Kraju Krasnojarskiego Lew Kuzniecow, a jego miejsce zajął Wiktor Tołokonski, przedstawiciel prezydenta w syberyjskim OF. Prezydent zmienił też szefa kremlowskiego urzędu ds. administracyjno-gospodarczych zawiadującego mieniem Kremla – Władimira Kożyna (który zajął wpływowe stanowisko asystenta prezydenta ds. współpracy wojskowo-technicznej) zastąpił Aleksandr Kołpakow, funkcjonariusz Federalnej Służby Ochrony.

Komentarz

- Decyzje Kremla podkreślają problematyczność Kaukazu Północnego dla Rosji i mogą być zapowiedzią zmiany prowadzonej tam polityki ekonomizacji: wspierania regionu wysokimi dotacjami i próbami jego rewitalizacji poprzez inwestycje (w turystykę i in.). Porażkę tej koncepcji potwierdza odejście Chłoponina, jej pomysłodawcy i koordynatora m.in. w ramach przygotowań do olimpiady w Soczi. Również powołanie Ministerstwa ds. Kaukazu można traktować jako próbę zacieśnienia kontroli nad wydatkowaniem środków budżetowych. Problemem dla Moskwy jest duża autonomia władz regionu w wydatkowaniu środków, co rodzi zarzuty korupcyjne, zwłaszcza w Czeczenii, i skutkuje brakiem dyscypliny budżetowej. Konieczność „optymalizacji" wydatków na Kaukazie Północnym dyktuje Moskwie perspektywa spowolnienia gospodarczego oraz problemy finansowe, z którymi wiele rosyjskich regionów boryka się już teraz. Odejście od polityki ekonomizacji byłoby zarazem kolejną z serii zmian strategii wobec Kaukazu Północnego w ostatniej dekadzie.
- Powołanie Ministerstwa ds. Kaukazu Północnego wpisuje się w trójstopniową strukturę zarządzania regionami o szczególnym znaczeniu dla Kremla: resort terytorialny, pełnomocny przedstawiciel w OF i koordynujący tę sferę wicepremier rządu (analogiczne resorty to powołane w 2012 roku Ministerstwo ds. Dalekiego Wschodu i w marcu br. Ministerstwo ds. Krymu). Priorytetowość regionu pokazuje też utrzymywanie na jego terytorium komponentu siłowego, także w strukturach cywilnego zarządzania, w tym mianowanie pełnomocnikiem w północnokaukaskim OF gen. Siergieja Mielikowa,

dowódcy Połączonego Zgrupowania Wojsk Wewnętrznych MSW na Kaukazie Północnym. Jednocześnie sytuacja na Kaukazie Północnym jest obecnie relatywnie stabilna, nominację tę można więc traktować jako gest wobec struktur siłowych.

- Przeprowadzone przez Władimira Putina roszady są przykładem polityki kadrowej charakterystycznej dla autorytarnych systemów władzy, służącej dyscyplinowaniu nomenklatury, rozbijaniu układów personalnych i równoważeniu wpływów poszczególnych urzędników. Po powrocie Putina na urząd prezydenta polityka ta była reakcją na ferment w części administracji, biznesu i społeczeństwa. Jej stałym elementem jest silna pozycja „siłowików", co potwierdzają zarówno ostatnie nominacje na szefów okręgów federalnych, jak też autorytarne zabarwienie polityki Kremla w sferze politycznej, społecznej i ekonomicznej.